

R O Z H O D N U T Í

Kárný senát Nejvyššího správního soudu složený z předsedkyně senátu Mgr. Daniely Zemanové a členů senátu: JUDr. Petra Gemmela, Mgr. Věroslava Řezáče, JUDr. Aleny Mátlové, JUDr. Josefa Doubka a JUDr. Dalimily Gadasové projednal v ústním jednání dne 7. 11. 2012 návrhy **předsedy Okresního soudu v Ostravě** na zahájení kárného řízení ze dne 3. 2. 2012 a ze dne 17. 5. 2012, proti **JUDr. K. Š.**, soudkyni Okresního soudu v Ostravě, zastoupené JUDr. Zdeňkou Polákovou, advokátkou se sídlem Opletalova 608/2, Havířov a rozhodl

t a k t o :

Podle § 19 odst. 1 zákona č. 7/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, **s e**

JUDr. K. Š.,

soudkyně Okresního soudu v Ostravě,

u z n á v á v i n n o u, ž e

jako soudkyně Okresního soudu v Ostravě v rozporu s občanským soudním řádem

- 1) po vydání rozsudku č. j. 16 C 19/2011 - 17 ze dne 18. 4. 2011 a doručení odvolání žalovaného, které jí bylo kanceláří předáno se spisem dne 16. 6. 2011, nařídila a konala ústní jednání ve dnech 19. 9. 2011, 19. 10. 2011 a 19. 12. 2011, a způsobila v odvolacím řízení průtah až do 19. 12. 2011, kdy byla vydána usnesení o výzvě k zaplacení soudního poplatku a k odstranění vad odvolání,
- 2) ve věci vedené pod sp. zn. 16 C 246/2010 činila úkony od 4. 11. 2010 do 2. 4. 2012, přestože z žaloby bylo zřejmé, že se jedná o pracovněprávní spor, který měl projednávat některý z občanskoprávních senátů s pracovněprávní specializací

t e d y

z a v i n ě ě p o r u š i l a

povinnosti soudce a ohrozila důvěru v nezávislé, nestranné, odborné a spravedlivé rozhodování soudů.

T í m s p á c h a l a

kárné provinění podle § 87 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Z a t o s e j í u k l á d á

podle § 88 odst. 1 písm. b) zák. č. 6/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, kárné opatření

s n í ž e n í p l a t u o 30 (třicet) % na dobu 14 (čtrnácti) měsíců,

počínaje měsícem následujícím po právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

I. Obsah návrhu

Navrhovatel v návrhu ze dne 3. 2. 2012 k popisu skutku uvedeného v části výroku 1) tohoto rozhodnutí uvedl, že nesrovnalosti v řízení vedeném pod sp. zn. 16 C 19/2011 byly zjištěny při namátkové dohledové činnosti a následné fyzické kontrole tohoto spisu. Dále popsal průběh řízení, který považuje za bezproblémový až do vyhlášení rozsudku a následného doručení odvolání žalovaného. Navrhovatel odkazuje na ustanovení § 208 a následující ustanovení zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), která jednoznačně upravují úkony soudu prvního stupně v odvolacím řízení. Kárně obviněná soudkyně v příkrém rozporu s touto úpravou nařídila dne 28. 7. 2011 v uvedené věci jednání na 19. 9. 2011. Z protokolu o tomto jednání vyplývá, že soudkyně spor začala znovu věcně projednávat. Zcela tak pominula, že ve věci byl dne 18. 4. 2011 vyhlášen rozsudek, kterým je soud vázán (§ 156 odst. 3 o. s. ř.). Celkem v této věci nařídila po vyhlášení rozhodnutí tři jednání. Při třetím z nich dne 19. 12. 2011 dle protokolu o jednání zmocněnkyně žalobce soudkyni upozornila na skutečnost, že v dubnu 2011 byl v projednávané věci již vynesena rozsudek, který znemožňuje další vedení prvostupňového řízení. Soudkyně reagovala omluvou a odkázala na množství projednávaných věcí a nepřítomnost zapisovatelky. Až po tomto jednání učinila soudkyně úkony v souladu s právní úpravou, tj. vyzvala žalovaného (odvolatele) k zaplacení soudního poplatku a k odstranění vad odvolání.

Kárně obviněná soudkyně se k tomuto jednání vyjádřila podáním ze dne 20. 1. 2012. K jeho obsahu navrhovatel uvádí, že nepochybňuje vysokou míru vytížení soudců na občanskoprávním úseku Okresního soudu v Ostravě v posledních třech letech, ani vysoký počet věcí rozhodovaných kárně obviněnou soudkyní. Domnívá se však, že ani tímto nelze ospravedlnit zásadní porušení právních předpisů upravujících občanské soudní řízení. Jednáním soudkyně byl způsoben průtah v řízení, dále vznikla pochybnost o

odbornosti soudkyně. Po podání odvolání může soud provádět dokazování směřující například k posouzení včasnosti podaného odvolání, v žádném případě však není možno znovu provádět dokazování ve věci samé, které by mělo směřovat případně k revizi již dříve vyhlášeného rozsudku. Důvody uvedené soudkyní v rámci omluvy při jednání dne 19. 12. 2011 navrhovatel nepovažuje za relevantní, odkazuje i na skutečnost, že spis měl při nařízení jednání dne 28. 7. 2011 pouze 21 listů.

Navrhovatel dále sdělil, že kárně obviněná soudkyně byla dne 31. 12. 2010 vyslána zaměstnavatelem na mimořádnou lékařskou prohlídku, a to z podnětu místopředsedkyně Krajského soudu v Ostravě a předsedů odvolacích senátů stejného soudu. Výsledkem odborného vyšetření byl lékařský posudek o způsobilosti k práci ze dne 17. 10. 2011, podle kterého je kárně obviněná soudkyně ze zdravotního hlediska způsobilá k výkonu práce soudce. Navrhovatel podal návrh na přezkoumání vydaného lékařského posudku, který byl rozhodnutím KÚ v Ostravě ze dne 27. 1. 2012 zrušen. Ke dni tohoto rozhodnutí jiný lékařský posudek vydán nebyl.

K osobě kárně obviněné soudkyně navrhovatel uvedl, že vykonává funkci soudkyně od 17. 12. 1985, tedy 26 let. Dle jeho názoru se po celou dobu výkonu funkce potýká s problémy s organizací práce, o čemž svědčí četná rozhodnutí o kárných proviněních či udělených výtkách. Tyto problémy provázely kárně obviněnou soudkyni na různých soudech, kde působila.

Za dobu výkonu funkce soudkyně jí byly uloženy následující výtky či bylo rozhodnuto o následujících kárných proviněních:

12. 8. 1993 výtky předsedy okresního soudu dle § 33 odst. 5 zákona č. 412/1991 Sb.;

11. 3. 1996 výtky předsedkyně okresního soudu za způsobené průtahy v řízeních;

16. 10. 2000 rozhodnutí kárného senátu Vrchního soudu v Olomouci sp. zn. Ds 5/2000, soudkyně uznána vinnou za spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu;

5. 10. 2001 rozhodnutí kárného senátu Vrchního soudu v Olomouci sp. zn. Ds 9/2001 – soudkyně uznána vinnou kárným proviněním za ztrátu spisů a tím způsobené průtahy v řízení;

3. 5. 2002 rozhodnutí kárného senátu Vrchního soudu v Olomouci sp. zn. Ds 4/2002, soudkyně nepravomocně odvolána z funkce za opětovnou ztrátu soudních spisů a uvedení nepravdivých skutečností Policii ČR. Toto rozhodnutí bylo zrušeno rozhodnutím kárného senátu Nejvyššího soudu ze dne 16. 1. 2003, soudkyni bylo uloženo kárné opatření snížení platu.

13. 10. 2008 ústní projednání průtahů v řízení ze strany předsedkyně Okresního soudu v Ostravě;

30. 6. 2011 rozhodnutí kárného senátu Nejvyššího správního soudu, soudkyně uznána vinnou kárným proviněním – průtahy v řízení.

Kárně obviněná soudkyně nejdříve byla přidělena k výkonu funkce k Okresnímu soudu ve Frýdku - Místku na úsek občanskoprávní. Od roku 1996 působila na obchodním úseku u Krajského soudu v Ostravě, od 1. 1. 2006 byla přeložena (se svým souhlasem) k Okresnímu soudu v Ostravě, na úsek občanskoprávní, kde působí dodnes.

V pořadí druhém návrhu na zahájení kárného řízení ze dne 17. 5. 2012 navrhovatel kárně obviněné soudkyni vytkl, že ve věci vedené pod sp. zn. 16 C 246/2010 zavinila průtah v řízení v době od 4. 11. 2010 do 2. 4. 2012, tedy v délce cca 17 měsíců. Po nápadu žaloby v této věci byla vyšším podacím oddělením Okresního soudu v Ostravě nesprávně zapsána k vyřízení do senátu 16 C. Přestože bylo zcela zřejmé, že se jedná o pracovněprávní spor, který dle rozvrhu práce pro Okresní soud v Ostravě měl projednávat některý z občanskoprávních senátů s pracovněprávní specializací, soudkyně činila ve věci úkony až do dne 2. 4. 2012, kdy po upozornění žalobkyně na nesprávné obsazení senátu předložila spis místopředsdkyni soudu jako mylně zapsaný k novému zapsání do senátu s pracovněprávní specializací.

V odůvodnění návrhu navrhovatel uvedl, že vyšším podacím oddělením soudu byla žaloba v uvedené věci zapsána jako nová věc do senátu 16 C. Již z žaloby však bylo jednoznačně zřejmé, že se jedná o pracovněprávní spor o náhradu škody na zdraví. Podle rozvrhu práce Okresního soudu v Ostravě pro rok 2010 byly pracovněprávní spory přidělovány pouze vyhrazeným senátům, mezi které senát 16 nepatřil. Pracovníci vyššího podacího oddělení tedy věc do senátu 16 C přidělili chybně. Toto pochybení pracovníků bez vysokoškolského vzdělání bylo možno bez průtahů napravit, pokud by kárně obviněná soudkyně spis bez odkladu předložila předsedovi, resp. místopředsedovi soudu k předání do pracovněprávního senátu. Soudkyně však zcela pominula, že není v dané věci zákonným soudcem. Činila procesní úkony, např. vydání usnesení k vyjádření se k žalobě, usnesení o přiznání osvobození od soudních poplatků, usnesení o ustanovení zástupce, usnesení o přistoupení účastníka do řízení. Dne 30. 3. 2012 upozornila při jednání zástupkyně žalobkyně na nesprávné obsazení senátu, neboť předmětnou věc projednává samosoudkyně místo senátu. Až poté kárně obviněná soudkyně předložila věc k předání senátu s pracovněprávní specializací.

Soudkyně JUDr. Š. se k vytýkanému jednání na výzvu místopředsdkyně soudu vyjádřila; dle tohoto vyjádření si žádné pochybení nepřipouštěla. Uvedla, že pracovněprávní povaha sporu vyšla najevo až v průběhu řízení. Navrhovatel k vyjádření kárně obviněné soudkyně uvádí, že dle jeho názoru je žaloba v předmětné věci zcela jasná a srozumitelná, byla sepsána advokátem a nebudí pochybnosti ohledně předmětu řízení. Soudkyně proto činila veškeré procesní úkony po dobu bezmála 17 měsíců jako nezákonný soudce v rozporu s platným rozvrhem práce. Účastníkům řízení vznikly náklady řízení nejméně za právní zastoupení.

Dále navrhovatel poukázal na okolnosti posuzování způsobilosti JUDr. Š. vykonávat povolání soudkyně, shodně jako v návrhu ze dne 3. 2. 2012 (viz výše). Též k osobě soudkyně uvedl stejné skutečnosti, tj. délku její soudní praxe i problémy, které ji dle navrhovatele provázely, včetně kárných řízení a výtek za nedostatky, zejména průtahy v

řízení. Navrhl spojit předchozí zahájené řízení ve věci sp. zn. 11 Kss 4/2012 s touto věcí ke společnému projednání a rozhodnutí.

Navrhovatel v obou návrzích po vyhodnocení výše uvedených skutečností dospěl k závěru, že se u kárně obviněné soudkyně nejedná o drobný nedostatek v jednání, který by bylo možno vyřešit výtkou dle § 88a zákona o soudech a soudcích. Za přítěžující okolnost považuje předchozí výše zmíněné rozhodnutí kárného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2011. K předchozím rozhodnutím o kárných proviněních z časového hlediska nelze přihlížet, je však nutné je zohlednit při hodnocení osoby kárně obviněné. Navrhovatel zdůrazňuje, že předchozí kárná odsouzení neměla na soudkyni dostatečný vliv, pokud se opět dopustila kárného provinění. Neshledává žádné polehčující okolnosti a navrhuje, aby kárný senát zvážil po provedeném dokazování vysokou závažnost kárného provinění soudkyně a uložil jí kárné opatření – odvolání z funkce soudce dle § 88 odst. 1 písm. d) zákona o soudech a soudcích.

II. Vyjádření kárně obviněné soudkyně

Kárně obviněná soudkyně podala k prvnímu návrhu vyjádření dne 1. 3. 2012. Popsala průběh řízení ve věci sp. zn. 16 C 19/2011, který byl zaznamenán dle informačního systému ISAS. Nezpochybnila, že ve věci byl dne 18. 4. 2011 vyhlášen rozsudek, ani následná nařízení ústních jednání. Uvádí, že pochybení spočívající v nařízení jednání po vyhlášení rozsudku ve věci vzniklo v důsledku pracovních podmínek. Poukázala na zvyšování počtu nápadu věcí počátkem roku 2011, v druhé polovině roku 2011 evidovala kolem 500 až 600 nevyřízených věcí. Zvyšovala počet vyřizovaných věcí, okolo 74 věcí měsíčně. K tomu využívala i vyhlásování rozsudků bez jednání dle § 115a o. s. ř. Počet rozhodovaných věcí a rychlost vyřizování neumožňovaly pamatovat si každé vyhlášené rozhodnutí. Na konci července 2011, kdy došlo k mylnému nařízení jednání v předmětné věci, musela mimo jednací dny vyhotovovat rozsudky a činit referáty ve velkém počtu věcí denně. V červenci 2011 čerpala její zapisovatelka dovolenou, následně měla zraněný prst, který jí ztěžoval práci. I další pracovnice na oddělení čerpaly dovolenou, což vytvářelo zátěžové situace. Vedoucí oddělení ani zapisovatelka ji neupozornily na chybu, přestože se systémem ISAS pracují běžně, ona sama byla k práci s programem ISAS proškolená poprvé v říjnu 2011. Po prvním nesprávném nařízení jednání byla chyba pravděpodobně opakována, neboť nebylo vykazováno doručení žalovanému. Žalobkyně však při jednání přítomna byla, nic nenamítala proti jejich nařizování. Kárně obviněná soudkyně uvádí, že nedošlo k žádnému prokazatelně škodlivému následku. Soudkyně se za své pochybení omluvila, žalobkyně žádné další náklady řízení nepožadovala.

Dle názoru kárně obviněné soudkyně je na ni ze strany vedení soudu vyvíjen tlak. Zaměstnavatelem byla vyslána na lékařskou prohlídku, aniž jí bylo sděleno, o jaký druh prohlídky se jedná. Od ledna 2011 byla nucena absolvovat nejméně 8 prohlídek, a to i ve svém volném čase. Dne 17. 10. 2011 jí byl sdělen výsledek vyšetření se závěrem, že je schopna vykonávat funkci soudkyně. Vedení Krajského soudu v Ostravě i Okresního soudu v Ostravě však tento závěr zpochybnilo, aniž samotné kárně obviněné soudkyni sdělilo důvody tohoto postupu. Kárně obviněná soudkyně se domnívá, že navrhovatel se snaží ji vyloučit z justice. K dosažení tohoto cíle využívá i administrativní aparát. Dle

jejího názoru se s ní zachází stále méně příznivým způsobem, vedení soudu nedoceňuje její vysoké pracovní nasazení, vysoký počet rozhodnutých věcí i jejich kvalitu. Domnívá se, že vedení soudu vytvořilo zvýšená rizika pro vznik chyb, proto za ně nese spoluodpovědnost. Navrhovatel ji neseznámil s obsahem návrhu na přezkoumání lékařského posudku, ani s vyjádřeními předsedů odvolacích senátů Krajského soudu v Ostravě. Vedení soudu s kárně obviněnou soudkyní nekomunikuje, zvyšuje její separaci, vyhledává a zveličuje negativní argumenty.

Ke druhému návrhu na zahájení kárného řízení soudkyně ve vyjádření ze dne 13. 7. 2012 uvedla, že pracovněprávní charakter sporu nevyplýval ze žaloby jednoznačně, jak tvrdil navrhovatel. Dle jejího názoru zde existovaly pochybnosti, nejen z hlediska pasivní legitimace, ale i skutkového podkladu nároku, neboť dle žalobkyně spočíval v předchozí nemoci z povolání jejího manžela, ale příčinou náhlého úmrtí u něho byl akutní infarkt myokardu. Pokud ve věci tedy činila úkony, bylo to za účelem ujistit se o skutečné povaze věci. Dále namítá, že navrhovatel neuvedl žádné skutečnosti, které by svědčily o naplnění skutkové podstaty kárného provinění vytýkaným jednáním. Žádný z účastníků si na postup v projednávané věci nestěžoval. Jí vydaná rozhodnutí o osvobození od soudních poplatků nebo o ustanovení zástupce jsou nadále využitelná v dalším řízení. Případná chyba při přidělení věci byla odstraněna po vyjasnění okruhu žalovaných ještě před prvním jednáním ve věci a nemůže vést k závěru o nesprávném úředním postupu či o ohrožení důvěry v nezávislé, nestranné, odborné a spravedlivé rozhodování soudů. Pro velké zatížení senátu 16 C nemohla být věc převedena pracovněprávnímu senátu dříve. Návrh je dle jejího názoru nedůvodný.

III. Průběh ústního jednání, dokazování

Při ústním jednání konaném dne 7. 11. 2012 navrhovatel přednesl návrhy shodně s výše citovaným písemným vyhotovením, plně odkázal na jejich odůvodnění.

Obhájce kárně obviněné soudkyně zdůraznila skutečnosti uvedené v písemných vyjádřeních kárně obviněné soudkyně, zejména upozornila na ztížené pracovní podmínky na občanskoprávním oddělení Okresního soudu v Ostravě v roce 2011. Navrhovatel nese odpovědnost za nevytvoření takových pracovních podmínek, které by umožňovaly pracovat bez chyb. Navrhovatel v dané věci nerozlišoval, zda se jedná o závažnou chybu či nikoliv, zda se na vzniku chyby sám podílel, jaké důsledky měla pro účastníky řízení či pro stát, namísto toho se zaměřil pouze na represí vůči kárně obviněné soudkyni. Ve vytýkaných věcech k žádným negativním důsledkům nedošlo. V době, ve které došlo k navrhovatelem tvrzeným nedostatkům, byla soudkyně nucena se podrobovat časově náročným lékařským vyšetřením v souvislosti s posuzováním jejího zdravotního stavu, které inicioval navrhovatel.

Podněty soudců odvolacích senátů Krajského soudu v Ostravě, na které odkazuje navrhovatel, obhájce kárně obviněné soudkyně označila za nekonkrétní a zaujaté. Dle jejího názoru má navrhovatel pouze jediný cíl, a to docílit odchodu kárně obviněné soudkyně z justice.

Dle druhého návrhu ze dne 17. 5. 2012 měla soudkyně ve věci sp. zn. 16 C 246/2010 zavinit průtah v řízení, neboť včas neidentifikovala pracovněprávní charakter sporu, který měl být projednán jiným senátem. Obhájce kárně obviněné soudkyně namítla, že navrhovatel vytýká nesprávný úřední postup, aniž by se vypořádal s důvodnými pochybnostmi o skutečné povaze věci. Dle jejího názoru zde byly pochybnosti ohledně pasivní legitimace i samotného skutkového podkladu nároku. Pokud soudkyně činila úkony, chtěla se ujistit o skutečné povaze této věci. Kroky učiněné soudkyní, tj. osvobození od soudního poplatku, ustanovení právní zástupkyně žalobkyni a vyjasnění pasivní legitimace, byly v dalším řízení využitelné, soudkyně tedy žádný průtah v této věci nezpůsobila.

Navrhovatel zavádějícím způsobem popisuje dosavadní profesní život kárně obviněné soudkyně, pokud zmiňuje i starší kárná provinění, ke kterým aktuálně nelze přihlížet. Obhájce kárně obviněné soudkyně se domnívá, že ze strany navrhovatele se vůči kárně obviněné soudkyni jedná o tzv. bossing, tj. jednání spočívající v systematickém psychickém pronásledování nebo šikanování nadřízeným. Kárně obviněná soudkyně i přes dlouhodobou obětavou činnost v justici není za žádných okolností kladně hodnocena, naopak je vystavována trvalé kontrole, vedení s ní nekomunikuje. Za nejvyšší formu bossingu považuje zpochybňování psychického stavu oběti, zde kárně obviněné soudkyně. Uvedené kroky proti ní činilo předchozí vedení soudu, v současné době v tomto pokračuje i navrhovatel s místopředsedy soudu, v součinnosti s předsedkyní krajského soudu. Motivací tohoto jednání může být i potřeba uvolnění míst pro mladé justiční čekatele. Zástupkyně kárně obviněné soudkyně uvedla, že vedení soudu uplatňuje rozdílný přístup vůči JUDr. Š. a ostatním soudcům, ani po výzvě předsedkyně senátu však neuvedla konkrétní příklady. Dále poukázala na 12. plenární zasedání Poradního sboru evropských soudců ve Štrasburku, kde se hovořilo o absenci objektivních kritérií pro hodnocení justiční práce. Navrhla, aby bylo posouzeno, do jaké míry se na vytýkaném jednání podílel sám navrhovatel, a to v souvislosti s organizací pracoviště, výkonem manažerské funkce, v důsledku organizačních změn a vzniklých rizik, v důsledku elektronizace, vztahů na pracovišti, a zejména také s ohledem na jeho jednání mající všechny znaky bossingu. Opakující se kontroly měly JUDr. Š. omezit, znejistit, byla odesílána na lékařská vyšetření, byly jí často vyměňovány zapisovatelky, byla přemístěna v rámci budovy na jiné místo. Kárně obviněná soudkyně měla v důsledku tohoto přístupu navrhovatele obrovské časové ztráty a z toho vyplývající malou možnost odpočinku i rozvíjení rodinných a dalších vztahů.

Kárně obviněná soudkyně v rámci svého výsledku odkázala na přednes obhájce a na obsah písemných vyjádření k návrhům. Uvedla, že z její strany není možné vyhodnotit přístup vedení soudu k její osobě jinak, než jako projev autority správního činitele, navazující na postup bývalé předsedkyně soudu a vedení Krajského soudu v Ostravě. Skutky, ze kterých je obviněna, považuje za bagatelní. Navrhovatel je povinen v rámci svých povinností také monitorovat, identifikovat a hodnotit rizika, přijímat opatření k jejich zvládnutí. Dle jejího názoru navrhovatel tyto povinnosti neplní. Neexistuje žádný systém hodnocení soudců, což umožňuje selektivní přístup. Soudci zpracovávají velké množství věcí, práce je nárazová. Tlak ze strany vedení soudu ještě zvýšil z uvedených skutečností vyplývající rizika. Následně podané kárné žaloby jsou

zakrýváním chybného postupu vedení soudu, což kárně obviněná soudkyně hodnotí jako zneužití pravomoci veřejného činitele.

K dotazům navrhovatele kárně obviněná soudkyně potvrdila, že ve věci sp. zn. 16 C 19/2011 při nařizování ústních jednání ve dnech 19. 9. 2011, 19. 10. 2011 a 19. 12. 2011 již vynesený rozsudek přehlédla, na tuto skutečnost ji upozornil při posledním jednání účastník řízení. Ohledně řízení ve věci sp. zn. 16 C 246/2010 uvedla, že není podstatné, jak účastník své podání, zde žalobu, označí. Úkony, které provedla v řízení, byly po předání jinému senátu využitelné. Domnívá se, že je postihována za chyby soudce v právní kvalifikaci, což je nepřípustné. Dle jejího názoru nebylo jednoznačné, podle jakého právního předpisu bude věc posuzována. Na dotaz předsedkyně senátu, na základě jakých důvodů se domnívala, že nárok v předmětné věci nevyplývá z pracovněprávních předpisů, kárně obviněná soudkyně odkázala na své písemné vyjádření a obecně zmínila problematiku konkurence odpovědnosti podle občanskoprávních předpisů a pracovněprávních předpisů, bez konkrétních souvislostí týkajících se uvedené věci. K dalšímu dotazu ohledně upřesnění této argumentace uvedla, že její pochybnosti ohledně povahy sporu vznikly na základě příčiny úmrtí poškozeného, který měl sice nemoc z povolání, ale jako bezprostřední příčina smrti byl označen infarkt. Měla tedy pochybnosti o tom, zda se jedná o pracovněprávní nárok.

K výzvě na upřesnění jednání, ve kterém spatřuje kárně obviněná soudkyně bossing, uvedla, že za diskriminující považovala například sdělení navrhovatele, že pokud se nepodrobí lékařskému vyšetření, bude vůči ní zahájeno kárné řízení. Navrhovatel se vůči ní chová ironicky, snižuje její důstojnost.

Navrhovatel na dotaz senátu uvedl, že nepopírá velké pracovní vytížení kárně obviněné soudkyně, pouze považuje za vhodné sdělit, že takto vytížení byli všichni soudci občanskoprávního úseku. Jednání kárně obviněné soudkyně by neposuzoval jednoznačně jako kárné provinění, pokud by se pro zaneprázdnění jinými věcmi z časových důvodů k předmětným věcem nedostala, nečinila by v nich určitou dobu úkony. Tato situace však byla jiná, soudkyně se v uvedených řízeních dopustila hrubých pochybení, která nelze omluvit ani pracovním vytížením. Kárně obviněná soudkyně k tomuto tvrzení namítla, že má informace o řízení, ve kterém došlo k vydání elektronického platebního rozkazu již po vydání rozsudku ve věci. Pokud si toho navrhovatel není vědom, je to důsledek jeho nedostatečné kontroly.

K dotazu ohledně pracovních podmínek kárně obviněné soudkyně navrhovatel uvedl, že si je vědom změny vedoucí kanceláře, k této změně došlo na začátku roku 2012 na vzájemnou žádost kárně obviněné soudkyně i dotyčné administrativní pracovnice. Další změny se týkaly celého občanskoprávního oddělení v souvislosti s projektem CEPR.

Dále byli účastníci seznámeni s výsledky předběžného šetření kárného senátu v projednávané věci.

Kárný senát si vyžádal originály obou spisů, ve kterých navrhovatel spatřoval pochybení soudkyně a seznámil se důkladně s jejich obsahem.

Ve věci vedené pod sp. zn. 16 C 19/2011 byl dne 18. 4. 2011 vydán kárně obviněnou soudkyní rozsudek (č. l. 17), dle něhož byl žalovaný povinen vyklidit byt a uhradit náklady řízení. Na rozsudku je vyznačeno, že nabyl právní moci dne 15. 6. 2011. Dne 15. 6. 2011 bylo soudu doručeno odvolání žalovaného (č. l. 20) proti uvedenému rozsudku. Na č. l. 22 je referát soudkyně ze dne 28. 7. 2011 o nařízení ústního jednání na den 19. 9. 2011. Dle protokolu o jednání ze dne 19. 9. 2011 (č. l. 27) byla při jednání přítomna žalobkyně a její obecná zmocněnkyně, jednání bylo odročeno na 19. 10. 2011 za účelem opětovného předvolání žalovaného. Dne 19. 10. 2011 bylo jednání odročeno kvůli pracovní neschopnosti žalovaného na 23. 11. 2011 (č. l. 34). Dále je na č. l. 35 úřední záznam soudkyně ze dne 18. 11. 2011, dle něhož bylo jednání odročeno na 19. 12. 2011 z technických důvodů. Při jednání dne 19. 12. 2011 (protokol na č. l. 38) zástupkyně žalobkyně poukázala na vydaný rozsudek ze dne 18. 4. 2011. Doslovná citace z protokolu: *"V dané fázi jednání je soudkyní tlumočena omluva zástupkyni žalobkyně s tím, že došlo k přehlédnutí pro náročnost 1. půlroku 2011 v senátu 16 C, následnou nepřítomnost zapisovatelky, množství vyřizovaných věcí"*. Dále soudkyně konstatovala, že proti rozhodnutí podal žalovaný odvolání, obsahově napadá všechny výroky rozhodnutí, důvody jsou rozpoznatelné. *"Bude zvolen postup, kdy žalovaný bude vyzván k úhradě soudního poplatku, příp. k doplnění odvolacích důvodů ve lhůtě k úhradě soudního poplatku a následně neprodleně bude buď rozhodováno ve vazbě na splnění poplatkové povinnosti anebo bude věc neprodleně předložena KS v Ostravě k rozhodnutí o odvolání"*. Jednání ukončeno bez odročení. Žalovaný byl následně vyzván usnesením ze dne 19. 12. 2011 k zaplacení soudního poplatku za odvolání, stejného dne bylo vydáno usnesení k odstranění vad odvolání. Žalobkyně dne 12. 1. 2012 požádala o předložení spisu odvolacímu soudu (č. l. 51), dne 16. 1. 2012 bylo usnesením odvolací řízení zastaveno z důvodu nezaplacení soudního poplatku.

Ze spisu vedeného Okresním soudem v Ostravě pod sp. zn. 16 C 246/2010 byl ověřen obsah podání na č. l. 1 ze dne 27. 10. 2010. Žalobkyně uvedla jako žalovaného společnost DIAMO, státní podnik, podání výslovně označila „žaloba o náhradu škody (odškodnění dle zákoníku práce) s žádostí o ustanovení právního zástupce“. Soudkyně nařídila ve věci ústní jednání na den 23. 5. 2011 a ve věci činila průběžně úkony až do 26. 3. 2012, kdy zástupkyně žalobkyně v písemném podání upozornila, že dle jejího názoru ze žaloby jasně vyplývá, že se jedná o nárok z pracovněprávního vztahu, kde je dle § 36a odst. 1 písm. a) o. s. ř. příslušný rozhodovat senát, nikoliv samosoudce. Kárně obviněná soudkyně zrušila již nařízené jednání (č. l. 117 verte) a dne 30. 3. 2012 dala pokyn k předložení spisu k přerozdělení do senátu se specializací na pracovně právní věci.

Dále byl kárným senátem konstatován obsah záznamu sepsaného pověřenou místopředsedkyní soudu JUDr. P. P. pod Spr 9017/2012, ve kterém jsou uvedena stejná zjištění ohledně činnosti kárně obviněné soudkyně, jako v návrzích na zahájení kárného řízení (z podání byly ověřeny lhůty zjištění vytýkaných nedostatků navrhovatelem). V písemném vyjádření ze dne 20. 1. 2012 JUDr. Š. poukázala na vysoké pracovní vytížení, jehož důsledkem je i výskyt chyb a upozornila na to, že tímto by se měl zabývat předseda soudu. Z vyjádření JUDr. Š. ze dne 10. dubna 2012 (k věci vedené pod sp. zn. 16 C 246/2010) lze konstatovat, že nesouhlasila s tvrzenou nezákonností jejího postupu v dané věci, uvedla, že otázky dřívějších úrazů a nemoci z povolání mohou mít souvislost ve věci nároku na náhradu škody, vyjasňovala otázku pasivní legitimace na straně žalovaného,

odkázala na judikáty Nejvyššího soudu, dle kterých lze při existenci dalšího možného odpovědného subjektu uplatňovat nárok dané povahy v režimu občanského práva i v režimu pracovního práva a dle jejího názoru nejdříve po připuštění dalšího žalovaného a po nařízení jednání dne 30. 3. 2012 bylo zřejmé, že se jedná o věc pracovně právní.

Navrhovatelem byly k důkazu předloženy výtky předsedů soudů a rozhodnutí kárných senátů z období let 1993 až 2008.

JUDr. Š. předložila kárnému senátu k vytýkanému jednání ve věci 16 C 19/2011 časový snímek její činnosti od 9. 11. 2010, ve kterém uvedla přesný přehled svých činností pracovních, případně zatížení mimopracovních vyvolaných postupem navrhovatele. Z jeho obsahu lze konstatovat, že od června 2011 do září 2011 kromě běžných pracovních povinností absolvovala několik návštěv lékařů v souvislosti s lékařským vyšetřením vyžádaným vedením soudu a dále zde popsala i zatížení v souvislosti s předchozím kárným řízením, které skončilo 30. 6. 2011. K řízení o návrhu ze dne 17. května 2012 podala kárně obviněná soudkyně časový snímek svých činností za dobu od listopadu 2010 do července 2012, se zvýrazněnými pasážemi o úkonech ve věci sp. zn. 16 C 246/2010.

Zástupkyně kárně obviněné soudkyně navrhla provedení dalších důkazů (fotodokumentace kanceláře kárně obviněné soudkyně, tabulka obsahující údaje o změně řešitele z VSÚ na soudce u jednotlivých senátů v období od 1. 1. 2009 do 5. 11. 2012; přípis JUDr. R. ze dne 18. 4. 2011; přípis JUDr. P. ze dne 27. 1. 2011; přípis navrhovatele ze dne 16. 9. 2010; elektronické podání JUDr. P. ze dne 30. 8. 2010; podání JUDr. P. adresované navrhovateli ze dne 12. 8. 2010, jeho následná odpověď ze dne 7. 7. 2010; sdělení Mgr. G. ze dne 29. 6. 2010), k prokázání nerovného zacházení vedení Okresního soudu v Ostravě s JUDr. Š.

Kárný senát po krátké poradě a přerušení jednání zamítl návrhy na provedení důkazů výsledkem svědkyně D. S., zástupkyně žalobkyně ve věci vedené pod spisovou značkou 16 C 19/2011, podnět Krajského soudu v Ostravě ze dne 9. 11. 2010 a z 10. 11. 2011, lékařský posudek o zdravotní způsobilosti k práci ze dne 17. 10. 2011 a rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje ze dne 27. 1. 2012, dále návrh na přezkoumání lékařského posudku o zdravotní způsobilosti k práci ze dne 14. 11. 2011 a další důkazy v souhrnu směřující k prokázání negativního vztahu a jednání vedení Okresního soud v Ostravě ke kárně obviněné soudkyni. Kárný senát dospěl k názoru, že se jedná o návrhy důkazů k prokázání skutečností, které buď ve věci nejsou sporné, případně byly prokázány jinými důkazy, nebo nejsou ve věci relevantní. Ve věci sp. zn. 16 C 19/2011 soudkyně nepochybnila, že již vydaný rozsudek přehlédla a na tuto skutečnost ji upozornila při ústním jednání zástupkyně žalobkyně. Bylo tedy nadbytečné provádět výslech této zástupkyně jakožto svědkyně, neboť by vypovídala o skutečnosti, která nebyla sporná. K důkazům týkajícím se zdravotního stavu JUDr. Š. kárný senát uvádí, že navrhovatel zahájil kárné řízení dle hlavy III zákona č. 7/2002 Sb., jehož předmětem je posouzení konkrétního pochybení soudce, nikoliv dle hlavy IV stejného zákona, ve kterém se posuzuje, zda je soudce způsobilý vykonávat svou funkci. Navrhovatel vznesl důkazní návrhy týkající se prověření zdravotního stavu obviněné soudkyně za účelem odstranění pochybností, zda na vznik vytýkaných nedostatků neměl případně vliv zdravotní stav soudkyně. Následně byl soudem vyzván k vyjádření, zda jeho pochybnosti zakládají návrh

na zahájení řízení dle hlavy IV zákona č. 7/2002 Sb., což navrhovatel vyloučil. Kárně obviněná soudkyně vliv zdravotních potíží na vytýkané skutky při své obhajobě neuvedla, zohlednění žádných zdravotních problémů se nedomáhala. Kárný senát by se za uvedených okolností v řízení vedeném dle hlavy III uvedeného zákona zdravotním stavem obviněné soudkyně zabýval pouze v případě, pokud by v průběhu řízení vznikly pochybnosti o její přičetnosti a způsobilosti vystupovat jako účastník řízení. Tyto pochybnosti však nevznikly, navrhovatel výslovně uvedl, že neměl v úmyslu vyvolat řízení o nezpůsobilosti soudkyně k výkonu funkce. Kárný senát proto neměl důvod za této situace zdravotní stav kárně obviněné soudkyně prověřovat, důkazy k tomu směřující tedy zamítl.

Důkazy předložené kárně obviněnou soudkyní, které měly osvědčit negativní vztah vedení Okresního soudu v Ostravě k JUDr. Š., kárný senát vyhodnotil jako obecné, bez vztahu k předmětu kárného řízení. Kárný senát podotýká, že v rámci kárného řízení nelze projednávat a dokazovat skutečnosti, které nejsou, alespoň pravděpodobně a na bázi tvrzení, spojeny s jednáním, které se kárně obviněné soudkyni klade za vinu. Předsedkyně kárného senátu na tuto skutečnost obhájkyň kárně obviněné soudkyně při jednání opakovaně v průběhu dokazování upozornila.

Navrhovatel ve své závěrečné řeči vyslovil přesvědčení, že vina kárně obviněné soudkyně byla v průběhu kárného řízení prokázána. JUDr. Š. nezpochybnila, že v řízení vedeném pod sp. zn. 16 C 19/2011 jednala po vyhlášení rozsudku, několikrát nařídila i vedla ústní jednání, své pochybení si uvědomila až po upozornění účastníkem řízení. Ve věci sp. zn. 16 C 246/2010 si pak dle názoru navrhovatele kárně obviněná měla hned po jejím předložení uvědomit, že se nejedná o věc, ve které je zákonnou soudkyní. Dle navrhovatele se jedná o kárné provinění, přičemž není pochyb o tom, že je spáchala JUDr. Š. Navrhovatel popírá tvrzení, že by kárně obviněná soudkyně byla ze strany vedení soudu kdykoliv v minulosti diskriminována. Od doby jeho nástupu do funkce předsedy soudu, tj. od 30. 6. 2011, v jejím senátě žádná výjimečná kontrola provedena nebyla, pouze běžné kontroly neskončených věcí, které jsou prováděny u všech soudců. K jednání kárně obviněné soudkyně ve věci vedené pod sp. zn. 16 C 19/2011 dále uvedl, že pokud by se soudkyně řádně připravovala na jednání, která ve věci nařídila, musela by své pochybení, tj. nařízení jednání po vyhlášení rozsudku ve věci samé, zjistit při této přípravě. Spis nebyl nijak obsáhlý. I v druhém případě, tj. ve věci sp. zn. 16 C 246/2010, nemělo dojít k situaci, kdy na nesprávné obsazení senátu upozornil po dlouhé době řízení účastník. Dle jeho názoru se v obou případech jedná o tak závažné pochybení, že i s ohledem na předchozí rozhodnutí kárného senátu v minulém roce nelze uložit jiné kárné opatření, než je odvolání z funkce soudce. Navrhovatel si je vědom, že k předchozím rozhodnutím kárných senátů nelze vzhledem k uplynulé době přihlížet, avšak domnívá se, že svědčí o problematické minulosti kárně obviněné soudkyně.

Obhájkyň kárně obviněné soudkyně nesouhlasila s tvrzením, že se v uvedených věcech jednalo o zásadní pochybení. V žádném případě nedošlo k negativním důsledkům. K pochybením došlo v době, kdy byla soudkyně přetížena, vznik chyby byl pravděpodobný. Ve věci sp. zn. 16 C 246/2010 kárně obviněná soudkyně činila úkony, které byly využitelné i pro senát, kterému byla věc předána. V obou případech mohli chyby objevit a upozornit na ně administrativní pracovníci soudu. Dle názoru obhájkyň zde navrhovatel zasáhl do nezávislého rozhodování soudu.

Kárně obviněná soudkyně využila svého práva posledního slova. Dle jejího názoru se navrhovatel svými návrhy na zahájení kárného řízení usvědčil z neobjektivnosti a manipulace. Jestliže se kárně obviněná soudkyně dopustila chyby a přiznala si ji, bylo to ve skutečnosti vlivem stresové situace vytvořené předchůdcem navrhovatele.

IV. Závěry kárného senátu, hodnocení důkazů

Kárný senát ověřil, že u obou návrhů byly zachovány objektivní i subjektivní lhůty pro podání návrhu dle § 9 odst. 1 zákona č. 7/2002 Sb., tato skutečnost ostatně nebyla v řízení kárně obviněnou soudkyní zpochybněna. Návrh ze dne 3. 2. 2012, doručený Nejvyššímu správnímu soudu dne 7. 2. 2012, byl podán na základě zjištění navrhovatele ze dne 12. 1. 2012, týká se jednání z období 16. 6. 2011 – 19. 12. 2011. Šestiměsíční subjektivní lhůta i tříletá objektivní lhůta tedy byly ke dni podání návrhu na zahájení řízení zachovány. Návrh ze dne 17. 5. 2012, doručený Nejvyššímu správnímu soudu dne 21. 5. 2012, byl podán na základě zjištění navrhovatele ze dne 4. 4. 2012, vytýkané jednání nastalo v období 4. 11. 2010 – 2. 4. 2012. Obě výše uvedené lhůty jsou tedy zachovány i v případě tohoto návrhu.

Kárný senát po vyhodnocení průběhu ústního jednání a provedeného dokazování konstatoval, že kárně obviněná soudkyně skutková tvrzení navrhovatele nepopírá. Skutečnosti týkající se jí provedených úkonů ve věci sp. zn. 16 C 19/2011 a sp. zn. 16 C 246/2010 byly kárným senátem též ověřeny z předložených spisů a je možno konstatovat, že zcela korespondují s tvrzením navrhovatele v obou návrzích. JUDr. Š. zpochybnila právní hodnocení tohoto jednání. Ve věci sp. zn. 16 C 19/2011 připustila, že z její strany došlo k pochybení, pokud přehlédla již vyneseny rozsudek a poté nařídila několik jednání, avšak dle jejího názoru se jednalo o bagatelní nedostatek, ke kterému došlo v důsledku jejího pracovního přetížení a negativního jednání navrhovatele vůči její osobě. Nesouhlasila s hodnocením jejího postupu ve věci sp. zn. 16 C 246/2010, neboť dle jejího názoru v řízení činila smysluplné úkony, které byly v souladu se zákonem. Až po provedení těchto úkonů vyšlo najevo, že se jedná o věc pracovněprávní povahy, kterou byl příslušný projednávat senát v jiném složení.

Kárný senát obhajobě kárně obviněné soudkyně nepřisvědčil. V řízení vedeném pod sp. zn. 16 C 19/2011 se kárně obviněná soudkyně dopustila hrubého porušení základních principů soudního řízení, neboť po vynesení meritorního rozhodnutí ve věci a po podání odvolání jedním z účastníků ve věci činila další úkony prvostupňového nalézacího řízení. Jedná nerespektování zcela základního pravidla řízení, zakotveného v občanském soudním řízení v § 156 odst. 3 o. s. ř. (*„Jakmile soud vyhlásí rozsudek, je jím vázán.“*). Postup soudu prvního stupně po podání odvolání upravuje § 208 a násl. o. s. ř. a bez jakýchkoliv pochybností lze konstatovat, že zde není připuštěna žádná možnost pro pokračování řízení prvostupňovým soudem. Kárně obviněná soudkyně uvedla, že k nařízení jednání následně po vynesení rozsudku došlo omylem, neboť při velké pracovní zátěži vydání rozhodnutí ve věci přehlédla.

Kárný senát se otázkou možnosti přehlédnutí a vlivu tohoto pochybení na kárnou odpovědnost soudce zabýval, avšak dospěl k závěru, že v projednávané věci se u kárně

obviněné soudkyně nejednalo o přehlédnutí, nýbrž o opakované a hrubé porušení povinnosti vykonávat činnost soudce svědomitě, což zahrnuje i povinnost seznámit se s obsahem věcí, v nichž činí úkony směřující k rozhodnutí. Kárný senát nepochybně skutečnost, že vznik chyb při lidské činnosti nelze za žádných okolností zcela eliminovat. Každou činnost ovlivněnou lidským faktorem provází určité množství marginálních pochybení, které často nemají vliv na výsledek celkového procesu. Se vznikem pochybení však automaticky vzniká i odpovědnost za toto jednání. Míra odpovědnosti však vždy musí odpovídat závažnosti pochybení. Soudce je odpovědný za řádný a svědomitý výkon svého povolání, této odpovědnosti, zejména vůči účastníkům řízení, se nelze zprostit pouze odkazem na to, že „chybovat je lidské“. Kárný senát Nejvyššího správního soudu ve své judikatuře konstantně uvádí, že skutková podstata kárného provinění dle ustanovení § 87 odst. 1 zákona o sodech a soudcích je naplněna pouze v případě pochybení určité intenzity, jinými slovy, ne každé porušení povinností soudce vede k závěru o jeho kárném provinění. Obecně lze tedy konstatovat, že dojde-li k chybě při práci soudce z důvodu přehlédnutí, jednorázové chvilkové nekoncentrovanosti, jedná se vždy o negativní skutečnost, která však automaticky neznamena vznik kárného provinění. Záleží vždy na konkrétních okolnostech a důsledcích takto vzniklého pochybení.

Ve věci sp. zn. 16 C 19/2011 kárně obviněná soudkyně vynesla dne 18. 4. 2011 rozsudek, proti němuž bylo soudu doručeno odvolání žalovaného. Referát soudkyně, kterým nařídila v pořadí první jednání (č. l. 22), následuje ve spise bezprostředně za písemným vyhotovením rozsudku (č. l. 17) a doručeným odvoláním (č. l. 20 - 21). Je nutno přisvědčit navrhovateli, že pokud by soudkyně zcela nerezignovala na přípravu jednání spočívající v seznámení se obsahem spisu, jak při jeho nařízení, tak před jeho konáním, musela by případné prvotní přehlédnutí vyneseneho rozsudku zaregistrovat. Z daných okolností je však zjevné, že kárně obviněná soudkyně při nařízení jednání a před jeho konáním do spisu nenahlédla, nezjišťovala jeho obsah ani dosavadní průběh řízení. V případě nařízení prvního jednání by bylo možno připustit, že se jednalo o přehlédnutí. Avšak soudkyně po vynesení rozsudku nařídila a realizovala celkem tři ústní jednání. Při žádném z těchto úkonů nezaregistrovala vyhlášený rozsudek, což znamená, že obsah spisu a tím i projednávané věci jí nebyl znám. Neučinila tak před žádným z celkem tří nařízených a provedených ústních jednání. Soudkyně tak nikoliv ojediněle, ale opakovaně prokazatelně porušila povinnost vykonávat svědomitě svou funkci a to velmi závažným způsobem, neboť rozhodovala ve věci, se kterou nebyla seznámena.

Kárný senát vzal v úvahu velké pracovní vytížení kárně obviněné soudkyně v daném období, které v návrhu na zahájení řízení připustil i navrhovatel. Soudce nemá možnost určovat a ovlivnit množství či složitost věcí, které jsou mu přidělovány k rozhodnutí, naopak je povinen v nich postupovat bez zbytečných průtahů a činit průběžně úkony směřující k jejich rozhodnutí. Pokud je mu v souladu s rozvrhem práce přidělováno takové množství věcí, které již zjevně vylučuje možnost, aby ve všech bylo postupováno v souladu s citovanými povinnostmi, pak jsou tyto skutečnosti považovány ve většině případů za překážku jeho případné odpovědnosti za nečinnost v řízení. Nečinnost za těchto okolností nemůže být považována za nedůvodnou (viz např. rozhodnutí kárného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2011, č. j. 11 Kss 3/2009 - 201, dostupné též na www.nssoud.cz) a nezakládá kárnou odpovědnost za vzniklé průtahy v řízení. V daném případě se však nejednalo o situaci, kdy by kárně

obviněná soudkyně v řízení z důvodu zaneprázdněnosti nečinila úkony. Evidentně se spisem pracovala, úkony však prováděla bez základního ověření obsahu spisu, a to opakovaně, nejednalo se o jedno nahodilé přehlédnutí. Následkem bylo provedení několika úkonů v rozporu se zákonem a prodloužení řízení o dobu, kdy byly konány. K ukončení nezákonného postupu v řízení nedošlo sebereflexí soudkyně a zjištěním pochybení v rámci řádné práce se spisem, nýbrž až po upozornění ze strany účastníka řízení. Postup kárně obviněné soudkyně v řízení vedeném pod sp. zn. 16 C 19/2011 lze dle názoru kárného senátu shrnout tak, že nejméně třikrát nařídila a provedla ústní jednání, aniž měla základní povědomí o obsahu projednávané věci, a to ve fázi řízení, v němž nebyla příslušná jakékoliv podobné úkony činit. Účastníci řízení byli vystaveni zásadním pochybnostem o postupu soudkyně. V důsledku uvedených pochybení nebyly činěny úkony v řízení o odvolání podaném žalovaným dne 15. 6. 2011 až do 19. 12. 2011. Vzhledem k závažnosti jednání a jeho opakování je nutno tento postup hodnotit jako zaviněné porušení povinností soudce a zaviněné jednání, kterým soudkyně ohrozila důvěru v odborné a spravedlivé rozhodování soudů.

Ve druhém návrhu ze dne 17. 5. 2002 navrhovatel kárně obviněné soudkyni vytýkal, že ve věci vedené pod sp. zn. 16 C 246/2010 činila úkony od 4. 11. 2010 do 2. 4. 2012, přestože z žaloby bylo zřejmé, že se jedná o pracovněprávní spor, který měl projednávat některý z občanskoprávních senátů s pracovněprávní specializací. Kárně obviněná soudkyně trvala na tom, že ze žaloby pracovněprávní charakter sporu nevyplýval a naopak bylo třeba činit úkony k objasnění této otázky. Nejdříve po jejich provedení mohl být spis předán senátu s pracovněprávní specializací. Kárný senát z obsahu předloženého spisu ověřil, že řízení bylo zahájeno žalobou, kterou žalobkyně označila jako „Žaloba o náhradu škody (odškodnění dle zákoníku práce) s žádostí o ustanovení právního zástupce“. Jako žalovaného označila DIAMO, státní podnik, jakožto zaměstnavatele jejího zemřelého manžela. V obsahu žaloby uvedla, že její zesnulý manžel byl zaměstnán jako horník, projevílo se u něho několik nemocí z povolání, včetně poruchy plicních funkcí. Na následky zhoršující se choroby z povolání dle žalobkyně též zemřel. Z lékařské dokumentace vyplývá, že zemřel v důsledku akutního infarktu myokardu, za prvotní příčinu úmrtí však byla označena obstrukční nemoc plic. Žalobkyně žádala o odškodnění za úmrtí manžela od jeho bývalého zaměstnavatele. Soudkyně po přidělení věci do jejího senátu nařídila prvním úkonem ústní jednání, osvobodila žalobkyni od soudních poplatků, ustanovila jí zástupce a vyzvala žalovaného k vyjádření. Žalovaný v zaslaném podání nijak nepolemizoval s pracovněprávní povahou tohoto sporu, ale uvedl, že v době zjištění nemoci z povolání nebyl manžel žalobkyně již jeho zaměstnancem. Dále upozornil, že v důsledku prodeje části podniku je dle jeho názoru pasivně legitimován jiný zaměstnavatel, a to společnost OKD, a. s. Soudkyně činila ve věci další úkony (zaslání vyjádření zástupkyni žalobkyně, odročení nařízeného jednání apod.). Dne 27. 6. 2011 proběhlo ústní jednání, v jehož úvodu soudkyně poučila účastníky o smyslu přípravného jednání s poukazem na povahu předmětu sporu, složitost při zjišťování „příčinné souvislosti z hlediska stabilizace zdravotního stavu manžela žalobkyně poté, kdy u něho byla zjištěna nemoc z povolání a došlo k léčbě, ve vazbě na důvod úmrtí, z hlediska zkoumání příčinné souvislosti a z hlediska řešení otázky, zda se jednalo o předvídatelný vývoj onemocnění“. Dále učinila pokus o smír. V průběhu jednání žalovaný vyslovil svůj závěr o nedostatku pasivní legitimace, odkázal na přechod povinnosti odškodňovat úrazy a nemoci z povolání na jiný subjekt. Žalobkyně se vyjadřovala k průběhu nemoci z povolání zemřelého manžela.

Jednání bylo odročeno na neurčito za účelem zvážení dalšího postupu žalobkyně. Dne 29. 7. 2011 vydala soudkyně usnesení o připuštění dalšího účastníka na straně žalované. Ten podal k žalobě vyjádření, ve kterém nezpochybnil tvrzení, že byl zaměstnavatelem zemřelého, který trpěl nemocí z povolání, svoji argumentaci soustředil na odůvodnění, proč za jeho úmrtí dle jeho názoru vzhledem k průběhu této nemoci nenese odpovědnost, přesněji, že nebyla najisto prokázána příčinná souvislost nemoci z povolání a úmrtí manžela žalobkyně. Soudkyně poté nařídila ústní jednání na den 30. 3. 2012. Dne 27. 3. 2012 bylo soudu doručeno podání zástupkyně žalobkyně, ve kterém upozornila na skutečnost, že ve věci je projednáván nárok na náhradu škody způsobené úmrtím v důsledku nemoci z povolání a je zřejmé, že se jedná o nárok z pracovněprávního vztahu, věc by měl proto projednávat a rozhodovat senát, nikoliv samosoudce. Požádala tedy o předání věci příslušnému senátu, čemuž soudkyně bezprostředně poté (29. 3. 2012) vyhověla.

Navrhovatel v tomto postupu spatřoval opět jednání naplňující skutkovou podstatu kárného provinění, neboť dle jeho názoru soudkyně pominula, že není ve věci zákonným soudcem. Tím zpochybnila důvěru v odborné a spravedlivé rozhodování soudů, neboť činila po dobu téměř 17 měsíců úkony jako nezákonný soudce, čímž vznikly mimo jiné průtahy v řízení a účastníkům i státu zbytečné náklady, nejméně na právním zastoupení. Kárně obviněná soudkyně se od počátku hájila tím, že dle jejího názoru nebyl jasný pracovněprávní charakter sporu, tato skutečnost vyšla najevo až v průběhu řízení, namítala, že navrhovatel touto výtkou zasahuje do nezávislosti jejího rozhodování.

Kárný senát uvedené argumenty důkladně zvážil, avšak neshledal je důvodnými. Nezávislost soudce při jeho rozhodování je jedna ze základních záruk soudní moci, kterou kárný senát ve svých rozhodnutích opakovaně zdůrazňuje. Soudce je při svém rozhodování vázán pouze zákonem (§ 79 odst. 1 zákona o soudech a soudcích). Navrhovatel v dané věci namítá, že kárně obviněná soudkyně vedla řízení po relativně dlouhou dobu v rozporu se zákonem. Jedná se jednak o porušení ustanovení § 36a odst. 1 písm. a) o. s. ř., dle něhož v řízení před soudem jedná a rozhoduje senát ve věcech pracovních (spory o nárocích plynoucích z pracovněprávních vztahů upravených zákoníkem práce, případně dalšími pracovněprávními předpisy), ale zejména též povinnosti soudce ověřit, zda je v projednávané věci zákonným soudcem.

Bylo tedy nutno posoudit, zda navrhovatel byl oprávněn vytknout soudkyni nezákonný postup tak, jak to učinil v návrhu na zahájení kárného řízení. Dle názoru kárného senátu je nutno rozlišovat, zda je soudci vytýkán nesprávný právní názor, což by bylo nepřipustné, nebo zda mu je vytýkáno nedodržení jeho zákonem stanovených povinností. Zaujetí nesprávného právního názoru soudce nemůže být samo o sobě považováno za porušení povinností soudce ve smyslu § 87 odst. 1 zákona o soudech a soudcích.

V projednávané věci navrhovatel nevytkl kárně obviněné soudkyni nesprávnost zaujatého právního názoru, ale to, že řízení nevedla svědomitě, pokud po dobu téměř 17 měsíců činila úkony jako nezákonný soudce, aniž se touto otázkou vůbec zabývala. Kárný senát důsledně posoudil obsah žaloby, kterou bylo řízení sp. zn. 16 C 246/2010 zahájeno a přisvědčil navrhovateli v tom, že žaloba byla označena jako nárok z pracovněprávního

oměru, její obsah s tímto označením zcela korespondoval (viz výše). Žalobkyně žádala po zaměstnavateli jejího zemřelého manžela náhradu škody z titulu jeho úmrtí, které přičítala nemoci z povolání, která u něho byla zjištěna. V řízení nikdy nebylo zpochybněno, že je po zaměstnavateli žádán nárok z pracovněprávního vztahu zemřelého manžela, otázka jeho odůvodněnosti a splnění dalších podmínek, včetně příčinné souvislosti nemoci z povolání a jeho úmrtí, je již otázka meritorního posouzení důvodnosti žaloby.

Z průběhu řízení vedeném pod sp. zn. 16 C 246/2010 vyplývá, že bylo zatíženo typově shodnými nedostatky jako řízení sp. zn. 16 C 19/2011. Kárně obviněná soudkyně vedla v této věci řízení, aniž by si ujasnila její charakter a podstatu, opakovaně rezignovala na přípravu řízení před konáním úkonů směřujících k rozhodnutí věci. Kárný senát tento závěr opírá o jednoznačné znění žaloby i ustanovení § 36a odst. 1 písm. a) o. s. ř. Kárně obviněná soudkyně neuvedla, ani na opakované výzvy při ústním jednání, na základě čeho by alespoň teoreticky mohla opírat svůj názor, že se mohlo jednat o jiný nárok než pracovněprávní. Je logické, že žaloba mohla být posouzena jako nedůvodná, pokud by odpovědnost zaměstnavatele za úmrtí nebyla prokázána, ale k tomuto závěru bylo možno dospět pouze po provedení řízení, samozřejmě za řádného obsazení soudu.

Kárný senát dospěl k názoru, že postup soudkyně, která vedla soudní řízení v rozporu se zákonem, tj. v nesprávném obsazení, nelze hodnotit jako důsledek jejího nesprávného uvážení, ale jako projev rezignace na základní povinnosti soudce v řízení. Je zřejmé, že soudkyně se buď s obsahem žaloby vůbec neseznámila, či zcela rezignovala na jeho vyhodnocení. Stejně jako ve věci sp. zn. 16 C 19/2011 činila ve věci úkony bez znalosti základních údajů o projednávané věci. Kárný senát zdůrazňuje, že při pochybnosti, že by nesprávný postup soudkyně v řízení mohl být zapříčiněn jejím chybným právním názorem, by bylo namístě (vzhledem k ochraně principu nezávislosti rozhodování soudce) tomuto závěru dát přednost před jinými možnostmi vysvětlení přicházejícími v úvahu. V projednávané věci však tato pochybnost nebyla zjištěna. Je nutno zdůraznit, že opakovanou a dlouhodobou nedbalost při výkonu činnosti soudce nelze bez v úvahu přicházejícího opodstatnění tolerovat s odkazem na nutnost ochrany nezávislosti soudce. Kárně obviněná soudkyně v kárném řízení opakovaně uvedla, že byla oprávněna pochybovat o pracovněprávním charakteru sporu, nesdělila však, na základě čeho k této úvaze dospěla (kromě nerelevantního odkazu na pochybnosti o příčinné souvislosti smrti manžela žalobkyně a jeho nemoci z povolání, které na určení povahy nároku a zákonného soudce nemá vliv). Její tvrzení, že až v průběhu řízení byl pracovněprávní charakter nároku potvrzen, nemá oporu v předmětném spise. Ke zjištění, že ve věci jedná soud v nesprávném obsazení, nedospěla kárně obviněná soudkyně na základě výsledků jí provedených úkonů. Na tento nedostatek upozornila soudkyni zástupkyně žalobkyně bez jakékoliv vazby na zjištění učiněná v průběhu řízení. V průběhu řízení vedeném kárně obviněnou soudkyní nebyly zjištěny žádné nové či jiné skutečnosti týkající se povahy sporu, naopak při každém z úkonů bylo opakováno, že stranou žalovanou je zaměstnavatel či jeho právní nástupce a žalobkyně trvá na tom, že smrt jejího manžela byla způsobena nemocí z povolání.

Kárný senát pochybení kárně obviněné soudkyně nespatřuje v nesprávném posouzení povahy sporu z její strany. Z obsahu spisu a z výpovědi kárně obviněné soudkyně vyplývá, že podobně jako ve věci sp. zn. 16 C 19/2011 rezignovala na povinnost

seznámit se s obsahem projednávané věci, jak na počátku řízení, tak při provedení každého dalšího úkonu, tímto způsobem postupovala v řízení téměř 17 měsíců. Kárný senát na základě uvedeného dospěl k závěru, že kárně obviněná soudkyně při postupu v řízení vedeném pod sp. zn. 16 C 246/2010 porušila povinnosti soudce a svým jednáním ohrozila důvěru v nezávislé, nestranné, odborné a spravedlivé rozhodování soudů ve smyslu § 87 odst. 1 zákona o soudech a soudcích.

K tomuto hodnocení je nutno zdůraznit, že jednání, kterým jsou naplněny znaky skutkové podstaty kárných provinění, je nutno vždy hodnotit individuálně, s přihlédnutím k širokému okruhu souvislostí každé jednotlivé věci. Nelze připustit přílišné zobecňování, to je vyloučeno celkovým charakterem kárného řízení. Jestliže je v projednávaných věcech kárně obviněné soudkyni vytýkáno mezi jiným i ohrožení důvěry v odborné rozhodování soudů, je to výsledek vyhodnocení mnoha individuálních faktorů, bez možnosti paušalizace těchto závěrů.

Vzhledem k charakteru pochybení kárný senát odmítl obhajobu kárné soudkyně, že se uvedeného jednání dopustila pod tlakem negativního a nevhodného chování navrhovatele a jiných zástupců státní správy soudů vůči její osobě. Kárně obviněná soudkyně zejména neuvedla konkrétní skutečnosti svědčící o znevýhodňování její osoby vůči ostatním soudcům ze strany vedení, které by mohlo mít za důsledek ztrátu odpovědnosti za kárné provinění. Není vhodné podceňovat vliv negativních či pozitivních vztahů na pracovišti, jedná se o významný faktor ovlivňující mimo jiné i kvalitu práce. Je však nutné si uvědomit, že soudce musí mít alespoň přiměřenou odolnost vůči případným negativním vlivům okolí, v projednávané věci nebylo tvrzeno ani prokázáno konkrétní selhání navrhovatele v tomto směru. Kárný senát proto dospěl k závěru, že v řízení nebyly kárně obviněnou soudkyní tvrzeny a prokázány skutečnosti svědčící o přístupu vedení soudu, který by mohl mít vliv na její zcela zásadní selhání při plnění základních povinností soudce a mohly být považovány za relevantní.

Pro úplnost kárný senát připomíná, že v dané věci rozhodoval o původně dvou návrzích na zahájení řízení, které byly spojeny ke společnému řízení usnesením ze dne 17. 10. 2012, č. j. 11 Kss 4/2012 - 41. Skutky uvedené navrhovatelem v obou návrzích byly kárným senátem posouzeny jako kárné provinění. V souvislosti s tím je nutno postavit najisto, zda kárný senát hodnotí každý skutek jako samostatné kárné provinění či nikoliv. Vzhledem k tomu, že vytýkaná jednání kárně obviněné soudkyně byla vyhodnocena jako obsahově podobná a lze konstatovat i souvislost časovou, kárný senát dospěl k závěru, že v návrzích uvedenými skutky spáchala kárně obviněná soudkyně jedno kárné provinění.

V. Uložení kárného opatření

Kárný senát nevyhověl navrhovateli, který žádal uložit kárné opatření v podobě odvolání z funkce soudce. Přestože se dle názoru kárného senátu jedná o závažná pochybení, která jsou vážným porušením povinností soudce a způsobila výrazně ohrozit důvěru zejména v odborné rozhodování soudů, bylo nutno přihlédnout k tomu, že se jich kárně obviněná soudkyně dopustila v období velkého pracovního vytížení, které nemohla nijak ovlivnit. Dále bylo přihlédnuto ke skutečnosti, že byla posuzována pouze dvě řízení, a na základě výsledků pouze tohoto kárného řízení tedy nelze jednoznačně konstatovat, že

se jedná o pravidelné selhávání. Odvolání z funkce soudce je nejzávažnější kárné opatření, a mělo by k němu být přistoupeno tehdy, pokud v důsledku shledaného kárného provinění je další působení kárně obviněného soudce v justici zcela vyloučeno. Takto zásadní závěr na základě viny shledané v tomto kárném řízení nelze učinit. Kárný senát proto uložil v souladu s § 88 odst. 1 písm. b) zákona o sodech a soudcích další nepřísňjší v úvahu přicházející kárné opatření, tj. snížení platu. Vzhledem k předchozímu rozhodnutí o kárném provinění sp. zn. 11 Kss 9/2009 ze dne 30. 6. 2011 bylo možno uložit snížení platu o 30 % na dobu 2 let. Kárný senát využil vzhledem k závažnosti kárného provinění a opakovanému shledání viny horní hranice procentní výměry snížení, za odpovídající považoval dobu trvání kárného opatření 14 měsíců, tj. již ve druhé polovině sazby kárného opatření, ale nikoli v nejdelší možné míře.

P o u č e n í : Odvolání proti rozhodnutí v kárném řízení **n e n í** přípustné.

V Brně dne 7. listopadu 2012

Mgr. Daniela Zemanová
předsedkyně kárného senátu